De Levende Natuur 89 (6):181-181 (1988)

De Amsterdamse Hortus

De Amsterdamse Hortus is voor velen een bekend begrip. Meer dan 300 jaar geleden is de Hortus als artsenijhof gevestigd aan de rand van Amsterdam. Apothekers en artsen kwamen er geneeskrachtige planten bestuderen. Niet alleen Europese planten konden hier bekeken worden, maar ook exotische VOC-schepen brachten allerlei tropische gewassen mee van hun handelsreizen, die in verwarmde kassen (in die tijd een zeldzaamheid) in de Hortus werden geplant. Vele vooraanstaande geleerden, waaronder Linnaeus, bestudeerden in de Hortus deze bijzondere planten. Ook konden (vermogende) Amsterdammers zich in de Hortus komen ontspannen.

Toen in 1877 de Gemeente-Universiteit werd opgericht, nam deze de Hortus van de stad Amsterdam over. De Hortus vervulde toen een belangrijke functie in wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Hugo de Vries verrichtte er zijn erfelijkheidsonderzoek en bezorgde de Hortus daarmee wereldfaam.



uit: Hortusblad

De laatste jaren is men gaan beseffen dat de Hortus een unieke plaats is, waarvan het jammer is het 'gewone' publiek te weren. Bezoekers zijn nu bijzonder welkom, en er wordt hard aan gewerkt om de plantencollectie, die voornamelijk wetenschappelijk gericht is, ook voor de bezoekers aantrekkelijk te maken.

Langzamerhand is de systematische biologie gaan uitmaken. Mede daarom besloot de universiteit in de tijd van bezuinigingen dat de Hortus te duur was, en afgestoten moest worden.

Studenten en buurtbewoners hebben zich krachtig tegen dit besluit verzet, hetgeen in 1986 leidde tot de oprichting van de Vereniging van Vrienden van de Amsterdamse Hortus. De Hortus staat nu onder het beheer van een eigen stichting.

Er wordt hard gewerkt om de Hortus aan te passen. Natuurlijk blijft de Hortus aandacht aan de wetenschap besteden o.a. door middel van de wereldwijde zaaduitwisseling tussen botanische tuinen. Door het kweken van beschermde en bedreigde planten wordt een steentje bijgedragen aan hun instandhouding.

Daarnaast wordt steeds meer aandacht aan de bezoekers besteed. Er zijn plannen om een nieuw kassencomplex te bouwen, dat de planten beter tot hun recht laat komen dan de huidige, oude kassen. Ook bij de collectiekeuze wordt hiermee rekening gehouden. Een goed voorbeeld hiervan is de *Victoria amazonica*. Deze reusachtige waterlelie is in de herinnering van veel oudere Amsterdammers onlosmakelijk aan de Hortus verbonden en heeft met haar spectaculaire bladeren en bloemen (die alleen 's nachts bloeien) duizenden naar de Hortus getrokken. In 1962 was de oorspronkelijk Victoriakas echter zo bouwvallig, dat zij moest worden afgebroken. Vorig jaar is een tijdelijk kas gebouwd, waarin weer een *Victoria amazonica* is geplant.

De bezoekers krijgen tevens een indruk van de uitgebreidheid en de schoonheid van het plantenrijk. Dit draagt bij tot een meer respectvolle houding ten opzichte van het plantenrijk, waardoor ook milieubescherming een meer vanzelfsprekende zaak wordt.

Kortom: de Hortus is een uniek stukje groen middenin het drukke Amsterdam. Laten we hopen en eraan meewerken dat de Hortus blijft bestaan, zodat ook volgende generaties kunnen genieten van deze unieke tuin!

Informatie over openingstijden, etc.: tel. 020-5255405. Informatie over de Vereniging van Vrienden van de Amsterdamse Hortus: 020-5255997.

Adres: Hortus Botanicus